



НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ
АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ



ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ



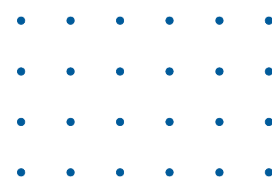
#59, 2025

ЗМІСТ

1. Гранти, міжнародна підтримка	2
UK-UKRAINE TECHBRIDGE INVESTMENT ACCELERATOR	2
2. Документи міжнародних організацій	3
ОЕСР: ГЛОБАЛЬНЕ ПІДВИЩЕННЯ ТЕМПЕРАТУРИ, ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА АДАПТАЦІЯ КОМПАНІЙ	3
ОЕСР: НА ШЛЯХУ ДО СПІЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗВІТНОСТІ ПРО ІНЦИДЕНТИ З ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ	4
ОЕСР: ТЕНДЕНЦІЇ КОНКУРЕНЦІЇ ОЕСР 2025	4
ОЕСР: СУЧАСНІ ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ.....	5
ОЕСР: ЗМІНА СВІДОМОСТІ ТА «ЗЕЛЕНИЙ ЛІФТ».....	5
3. Корисні новини України та світу	6
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ЩОДО ВІДКРИТОЇ НАУКИ.....	6
СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНИХ ПРОСТОРІВ	8
НОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАННЯ У СФЕРІ ІТ	8
SCIMAGO INSTITUTIONS RANKINGS 2025.....	9
ПЕРЕВАГИ ІШІ-ПОМІЧНИКА ПИСЬМЕННИКА	10
УНІВЕРСИТЕТИ ТА АКАДЕМІЧНА СВОБОДА.....	10
РЕЗЮМЕ ВІД ІШІ СКОРОЧУЄ ЗАПИТИ ДО АКАДЕМІЧНИХ ВИДАНЬ	11
ПОСИЛЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	12
УНІВЕРСИТЕТИ МАЮТЬ СТАТИ ІНКУБАТОРАМИ ЕТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА	12
QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS BY SUBJECT 2025	13
ЯК ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ПЕРШОГО ВИКЛАДАЦЬКОГО ДОСВІДУ	14
4. Наукові заходи	14
SCISPACE – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КОМПАНЬЙОН У НАУКОВИХ ПРИГОДАХ.....	14
ВИКОРИСТАННЯ ШАБЛОНІВ LMS ДЛЯ ПІДТРИМКИ ВИКЛАДАЧІВ	15
ГРАНТОВІ МОЖЛИВОСТІ ПРОГРАМИ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА»	15
ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОГРАМИ ЄС «ЦИФРОВА ЄВРОПА».....	16
OPEN DATA DAY 2025.....	16

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТИЛЬ АРА	17
МІЖНАРОДНА ПРОГРАМА EDUPRO	17
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АГРОВОЛЬТАЇКИ.....	18
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОХІМІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ	18
ТИЖДЕНЬ ВІРТУАЛЬНИХ ОБМІНІВ.....	19
ХОЛОД В БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНІ – 2025	19
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ, ТЕОРЕТИЧНОЇ ФІЗИКИ ТА МЕТОДИК НАВЧАННЯ.....	20

1. Гранти, міжнародна підтримка



UK-UKRAINE TECHBRIDGE INVESTMENT ACCELERATOR



Стартує відбір стартапів
на інвестиційний акселератор
від UK-Ukraine TechBridge

Компанія «1991 Ventures» оголосила про старт прийому заявок на участь у акселераторі UK-Ukraine TechBridge, який проводиться у рамках реалізації стратегічного партнерства між урядом Великобританії та Міністерствами цифрової трансформації і закордонних справ України. Запрошуються українські технологічні компанії, які

мають намір вийти на британський ринок та залучити кошти на масштабування і розвиток інноваційного бізнесу. Участь у проекті дозволить їм налагодити контакти з британськими інвесторами; познайомитися з британськими венчурними фондами; отримати нові професійні скіли та менторство від профільних експертів; підготуватися до виходу на зовнішній ринок; презентувати свій продукт на London Tech Week. Пріоритет надається стартапам, заснованим чи таким, що мають операційний зв'язок з Україною; працюють у сферах штучного інтелекту, медтех, кібербезпеки, освітніх технологій, «зелених» та агротехнологій та ін.; знаходяться на ранніх стадіях розвитку (пізній Pre-seed, Seed чи Series A) та мають регулярний річний дохід від 100 тис. дол. США або місячний регулярний дохід, що зростає високими темпами. Переможці отримають інвестиції у розмірі від 500 тис. до 5 млн дол. США під реалізацію чіткої стратегії їх використання. Заявку на участь у відборі можна подати до 17 березня

Детальніше: <https://curly.click/r/472b>,
<https://ukrintei.ua/y/UfJIt>

<https://tally.so/r/nrkZd5>,

Фото: Мінцифри

2. Документи міжнародних організацій



ОЕСР: ГЛОБАЛЬНЕ ПІДВИЩЕННЯ ТЕМПЕРАТУРИ, ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА АДАПТАЦІЯ КОМПАНІЙ

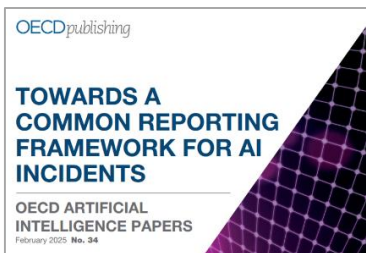


Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Глобальне підвищення температури, продуктивність та адаптація компаній» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У ньому наголошується, що збільшення частоти та інтенсивності епізодів «теплового стресу» через зміну клімату створює значні загрози для світової економіки, зокрема – внаслідок негативного впливу на продуктивність. У документі представлено мікрорівневі докази впливу «теплового стресу» на продуктивність праці з використанням детальних даних про погоду у 23-х країнах з розвинутою економікою за період 2000-2021 років. Встановлено, що збільшення кількості днів з високою температурою та виникнення «хвиль спеки» призводить до зниження продуктивності праці. Цей ефект найбільше проявляється у менш продуктивних невеликих підприємствах і посилюється під час тривалих «хвиль спеки», високої вологості та малої швидкості вітру. Виявлено, що країни з більш теплим кліматом та країни, які краще адаптувались до «хвиль спеки», демонструють менші втрати продуктивності за аналогічних екстремальних температур. Однак масштаб поточної адаптації слід визнати обмеженим: більш високі температури порівняно з «середньою нормою», все ж таки спричиняють значні втрати продуктивності, причому наразі немає доказів адаптації до суворих екстремальних температур. Результати дослідження підкреслюють економічний вплив зміни клімату. Експерти надають поради щодо формування політики, спрямованої на посилення адаптації та пом'якшення майбутніх економічних втрат, пов'язаних зі зміною клімату.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/4Cnbnm>, <https://ukrintei.ua/y/xSDkJ>

Фото: скріншот

ОЕСР: НА ШЛЯХУ ДО СПІЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗВІТНОСТІ ПРО ІНЦИДЕНТИ З ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ



Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала консультаційний документ «На шляху до спільної системи звітності про інциденти з ШІ» із серії «Документи ОЕСР зі штучного інтелекту». У ньому наголошується, що штучний інтелект може надати величезну користь та одночасно він створює цілий ряд ризиків, деякі з яких вже проявились, наносячи шкоду людям, організаціям та навколишньому середовищу (дискримінація, порушення конфіденційності тощо). Цю шкоду експерти називають новим терміном «ШІ-інцидент». Оскільки штучний інтелект продовжує швидко розвиватись та стрімко поширюється в економіці та суспільстві, відбуватиметься збільшення кількості ШІ-інцидентів. Тому потрібно запроваджувати загальну систему звітності для забезпечення глобальної узгодженості дій та узагальнення відомостей про різноманітні інциденти, пов'язані зі штучним інтелектом. В опублікованому документі представлена загальна структура звітування про інциденти зі штучним інтелектом, що складається з 29 позицій, яка забезпечує усім країнам єдиний та гнучкий підхід до звітності, дозволяючи їм ураховувати специфіку власної внутрішньої політики та правової бази.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/YzvVZ>, <https://ukrintei.ua/y/cubUM>

Фото: скріншот

ОЕСР: ТЕНДЕНЦІЇ КОНКУРЕНЦІЇ ОЕСР 2025

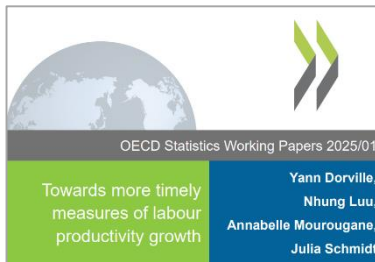


Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Тенденції конкуренції ОЕСР 2025». У ньому висвітлюються основні тенденції у галузі конкуренції, визначені на основі даних щорічного опитування профільних органів 69 країн. Особлива увага приділена діяльності картелів, зловживанню домінуючим становищем, злиттям і поглинанням. Звіт детально розглядає еволюцію органів з питань конкуренції, досліджує загальну тенденцію зростання середнього бюджету та персоналу, описує практику правозастосування в зазначених юрисдикціях, містить аналіз «типових моделей» у кожному з чотирьох географічних регіонів - Америка, Азіатсько-Тихоокеанський регіон, Європа та Близький Схід і Африка.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/AuITj>, <https://ukrintei.ua/y/U4OMn>

Фото: скріншот

ОЕСР: СУЧАСНІ ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ



Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Стосовно сучасних показників зростання продуктивності праці» із серії «Статистичні робочі документи ОЕСР». У ньому наголошується, що продуктивність є ключовим чинником, що визначає довгострокове зростання і потребує пильної уваги з боку аналітиків та політичних діячів. Відомості щодо продуктивності використовуються для діагностики економічного стану і визначення тенденцій розвитку, допомагає формувати ефективну економічну політику для підтримки зростання міжнародної конкурентоспроможності та рівня життя, відстежувати наслідки економічних та політичних шоків (енергетична криза, зростання геополітичної напруженості) й визначати вплив реформ. Тому науковці та практики постійно шукають більш точні показники оцінювання продуктивності. Традиційно аналітики зосереджуються на мікрорівні продуктивності (у конкретних професіях або галузях економіки) і до сьогодні не було зроблено суттєвих зусиль для прогнозування макроекономічних показників зростання продуктивності праці на даних великої групи країн. Опублікований документ представляє поточні прогнози зростання продуктивності праці у 40 країнах-членах і країнах-кандидатах на членство в ОЕСР. Ключовою інновацією є інтеграція методів машинного навчання зі змішаними частотними моделями: цей підхід поєднує змішані частотні налаштування з різноманітним набором моделей, включаючи моделі динамічних факторів, штрафні регресії (LASSO, Ridge, ElasticNet) і моделі на основі дерев (Gradient Boosted Trees, Random Forests), а також враховує відтермінування в отриманні інформації.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/Dp0bX>, <https://ukrintei.ua/y/Tcazx>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЗМІНА СВІДОМОСТІ ТА «ЗЕЛЕНИЙ ЛІФТ»



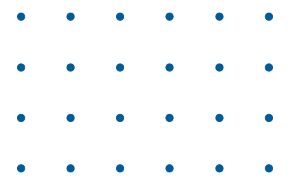
Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Зміна свідомості або «зелений ліфт»: шість напрямів поведінкових наук для екологічної політики» із серії «Документи ОЕСР щодо політики державного управління». У ньому наголошується: людська поведінка (громадян, керівників підприємств та урядовців) лежить в основі «зеленого переходу» - формування сталої, низьковуглецевої економіки. Люди повинні упроваджувати енергоефективні технології та зменшувати вуглецеве споживання, бізнес - упроваджувати сталі практики, уряд - стимулювати ці зміни та формувати стійку поведінку на всіх рівнях економіки.

Використовуючи низку політичних інструментів (зокрема - нормативно-правові акти, фінансові стимули, громадські роз'яснювальні кампанії) уряди формують вибір бізнесу та окремих осіб, спрямовуючи їхню поведінку у напрямку довгострокового сталого розвитку. Поведінкові науки є ключем до підвищення ефективності екологічної політики. Розуміння того, як люди поведуться, може посилити вплив політики, покращити прийняття «зеленої» поведінки, посилити громадську підтримку та максимізувати ймовірність того, що політика досягне бажаних поведінкових результатів, тим самим зменшуючи витрати бюджету. Використання поведінкових наук у рамках політики як на стороні пропозиції, так і на стороні попиту, дозволяє стимулювати негайні природоохоронні дії, одночасно підтримуючи довготривалі зміни. У цьому аналітичному документі визначено шість ключових напрямків впливу поведінкових наук на формування державної політики «зеленого переходу» та запропоновано «дорожню карту», яка охоплює весь політичний цикл - оцінку громадської прийнятності реформ, посилення участі громадян у екологічній політиці, посилення стійкості проти кліматичної дезінформації та збільшення попиту на екологічно чисті товари та послуги.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/azJd6>, <https://ukrintei.ua/y/DsXnw>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу



ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ЩОДО ВІДКРИТОЇ НАУКИ



Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо реалізації принципів відкритої науки». Документ розроблений на виконання кроку 322 «Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.02.2025 № 131-р, а також завдання 3 «Національного плану щодо відкритої науки», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України

від 08.10.2022 № 892-р. Він визначає основи державної політики у галузі науково-технічної інформації, порядок її формування і реалізації в інтересах науково-технічного, економічного і соціального прогресу країни. Його прийняття має забезпечити створення в Україні правової бази для отримання, використання та збереження науково-технічної інформації з урахуванням міжнародних стандартів відкритості та прозорості. Законпроект регулюється правові та економічні відносини фізичних, юридичних осіб, держави та інших суб'єктів, що виникають при створенні, одержанні, використанні, поширенні та збереженні науково-технічної інформації, а також визначаються правові форми підтримки відкритого доступу до наукових знань й розвитку міжнародного співробітництва у цій галузі. Ним, зокрема пропонуються зміни у термінології щодо відкритої науки; визначаються види й обсяг науково-технічної інформації, до якої має забезпечуватися відкритий доступ та умови, за яких має надаватися відкритий доступ (і випадки, в яких до науково-технічної інформації відкритий доступ може не надаватися); визначаються вимоги до змісту й форми розміщення науково-технічної інформації, а також метаданих, що їх супроводжують (у т.ч. у державних базах даних); встановлюється чіткий перелік видів наукових результатів, що підлягають обов'язковій публікації у відкритому доступі та конкретні строки їх розміщення у відкритому доступі; врегульовуються питання авторських та суміжних прав в частині відкритої науки (створюється правова база для широкого використання глибинного аналізу тексту та даних в ході виконання наукових (науково-технічних) робіт; вдосконалюється регулювання використання сирітських творів; визначаються особливості використання наукових публікацій для створення похідних творів). Законопроект імплементує ключові положення актів законодавства Європейського Союзу в частині відкритої науки, а саме: Директиви 2019/790 Європейського Парламенту і Ради від 17.04.2019 «Про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку» та про внесення змін до Директив 96/9/ЄК та 2001/29/ЄК, Директиви 2019/1024 Європейського Парламенту і Європейської Ради від 20.06.2019 «Про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору», Регламенту 2021/695 Європейського Парламенту і Європейської Ради від 28.04.2021 «Про заснування «Горизонт Європа» – Рамкової програми з досліджень та інновацій», Рекомендацій Єврокомісії 2018/790 від 25.04.2018 «Щодо доступу та збереження наукової інформації». Зауваження та пропозиції до проекту можна подати до 31 березня 2025 року

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/utGDq>, <https://ukrintei.ua/y/96FdK>, <https://ukrintei.ua/y/ZbUvo>, <https://ukrintei.ua/y/6VSf6>

Фото: pixabay.com

СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНИХ ПРОСТОРІВ

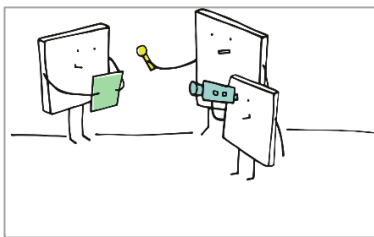


На освітній онлайн-платформі «Зрозуміло!» відтепер доступний новий навчальний курс «Інклюзивна гуманітарна допомога». Він покликаний допомогти установам та організаціям, які упроваджують гуманітарні програми, підвищити власну обізнаність у сфері інклюзії та навчити їх створювати безбар'єрні простори. Курс містить дев'ять лекцій, які пояснюють загальну ситуацію в Україні; сутність інклюзії та забезпечення фізичної доступності; надання послуг без бар'єрів; пошук ресурсів і мінімізація витрат; основи доступної комунікації; навчання команди принципам інклюзивності; проведення регулярного аудиту; створення портрету інклюзивної організації. Онлайн-курс розроблений у межах програми «Разом заради підтримки», яку впроваджує Фонд «Східна Європа» за фінансування Гуманітарного фонду для України.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/d8P1Y>, <https://ukrintei.ua/y/9j0ok>,
<https://ukrintei.ua/y/PokLG>

Фото: МОН

НОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАННЯ У СФЕРІ ІТ



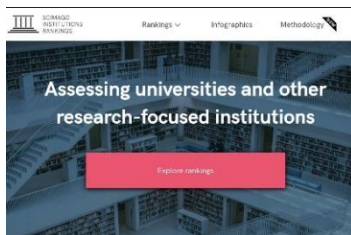
На сайті Times Higher Education опублікована стаття групи фахівців Ліверпульського університету «Автентичний дизайн оцінювання результатів опанування магістерських курсів комп'ютерного програмування». У ній йдеться про чотириетапний план для більш змістовного оцінювання отриманих у рамках освітнього курсу знань і навичок, який передбачає у т.ч. оцінювання за допомогою інструментів штучного інтелекту, групові обговорення та презентації. «Стандартне» оцінювання курсових робіт залишає студентам мало можливостей обміркувати свою роботу, а отримані на неї відгуки не завжди є значущими, оскільки не допомагають покращити результат. Це особливо проблематично під час оцінювання проектів із розширеного комп'ютерного програмування, які мають бути тісно узгоджені з існуючою професійною практикою розроблення програмного забезпечення, яке фактично є «живою річчю», оскільки постійно модифікується та вдосконалюється. Це робить традиційний підхід слабким. У статті пропонується послідовність виконання й обговорення курсової роботи на основі групового проекту розроблення програмного забезпечення в рамках одного з модулів магістерського курсу комп'ютерного програмування. Задіяння ШІ імітує процес зворотного зв'язку від керівника, доступ до найкращої галузевої практики тестування ПЗ та презентації проектів у промислових умовах. Окрім предметних знань і здібностей

перевіряються і «м'які навички». Відгуки від інших студентів та експертів стають важливою частиною процесу навчання та оцінювання. Все це робить процес оцінювання більш значимим, ніж спосіб отримання оцінок, - ще одним способом отримання корисного досвіду, розвитку знань та набуття навичок, необхідних для успішної майбутньої кар'єри.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/QlZSp>

Фото: pixabay.com

SCIMAGO INSTITUTIONS RANKINGS 2025



SCImago Lab оприлюднила результати міжнародного інституційного рейтингу SCImago Institutions Rankings 2025. Він є визнаною авторитетною системою оцінювання освітніх та академічних установ. При побудові рейтингу ураховуються відомості щодо трьох ключових складових діяльності - дослідницька ефективність (50%), інноваційні розробки (30%) та суспільний вплив (20%), а саме: вплив наукових публікацій; рівень міжнародного співробітництва; відкритий доступ до досліджень; розвиток патентної діяльності; технологічний внесок і цифровізація; внесок у досягнення Цілей сталого розвитку ООН (дослідження та освітні ініціативи, спрямовані на глобальний розвиток і розв'язання актуальних викликів); рівень залучення жінок до дослідницьких процесів; вплив наукових досліджень на державну політику (використання результатів наукової діяльності в ухваленні рішень на національному та міжнародному рівнях). Рейтинг будується на даних міжнародної наукометричної бази Scopus та відомостях з інших релевантних джерел. Цьогорічний рейтинг охоплює майже 10 тис. наукових та освітніх установ світу, зокрема - 61 університет з України. Серед вітчизняних ЗВО найкращі позиції у Сумського державного університету, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Національного університету «Львівська політехніка», Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», Міжрегіональної академії управління персоналом, Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Державного університету «Житомирська політехніка», Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського.

Детальніше: <https://www.scimagoir.com/>, <https://ukrintei.ua/y/KK8W2>,
<https://ukrintei.ua/y/2abLZ>

Фото: pixabay.com

ПЕРЕВАГИ ШІ-ПОМІЧНИКА ПИСЬМЕННИКА



На сайті Times Higher Education опублікована стаття групи фахівців Наньянського технологічного університету «Переваги програми-помічника на основі ШІ для письменників». У ній наголошується, що користувачі ШІ наразі зацікавлені в отриманні розумних підказок та в інших зручних функціональних можливостях, які надають різноманітні інструменти ШІ, зокрема ті, що підтримують академічне письмо і розвивають мислення у студентів. Автори діляться власними педагогічними і технічними міркуваннями щодо роботи з ШІ, до чого їх надихнула недосконалість наявних інструментів та бажання створити додаток, який би дозволяв студентам отримувати миттєвий зворотний зв'язок під час розмірковування й удосконалення текстів. Такий інструмент мав заохочувати самооцінку і критичне мислення, а також урахувати особливості запитів студентів. Для цього було взято інтерв'ю у 240 здобувачів освіти. З'ясувалось, що студенти готові до взаємодії з програмою, яка може надавати допомогу під час здійснення дослідження та написання фінального звіту. Було сформовано модель дій - від польової роботи до дослідницького есе. Цим шляхом ШІ-помічник проводить студентів від початкової стадії формування ідеї дослідження, його проведення, - до аналізу зауважень та підготовки контраргументів.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/latjq>, <https://ukrintei.ua/y/82Sht>

Фото: pixabay.com

УНІВЕРСИТЕТИ ТА АКАДЕМІЧНА СВОБОДА



На сайті Європейської асоціації університетів опублікований матеріал «Як університети можуть захищати та сприяти академічній свободі: принципи та настанови EUA». Наголошується, що академічна свобода фактично є життєдайною силою і необхідною умовою для того, щоб університети могли виконувати свою важливу суспільну роль освітніх і дослідницьких центрів. В Європі та усьому світі академічна свобода та її близька родичка - інституційна автономія – відчують на собі дедалі більший тиск. Асоціація пропонує своїм членам конкретні практичні вказівки щодо захисту та зміцнення академічної свободи, чітко формулює ключові принципи та заходи зі зміцнення зусиль усіх зацікавлених сторін (керівництва університетів, окремих науковців, університетських спільнот) для того, щоб існувала академічна свобода (документ схвалений Радою Європейської асоціації університетів 31.01.2025). Асоціація закликає університети взяти на себе зобов'язання по захисту та просуванню академічної свободи на основі цих порад та розробленої самостійно політики у

цій сфері і наголошує на необхідності підтримки академічної свободи з боку урядових структур та органів державної влади.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/DlrKf>, <https://ukrintei.ua/y/qcfQf>

Фото: скріншот

РЕЗЮМЕ ВІД ШІ СКОРОЧУЄ ЗАПИТИ ДО АКАДЕМІЧНИХ ВИДАНЬ



На сайті Times Higher Education опублікована стаття Джека Гроува «Резюме пошукових запитів від ШІ канібалізує веб-трафік академічних видавців». У ній автор наголошує, що стрімке розповсюдження практики підготовки за допомогою інструментів штучного інтелекту оглядових резюме підштовхує видавців до більш чіткого формулювання цінності та впливу досліджень. Наукові видавці повинні належним чином продемонструвати «кров, піт і слези», які дослідники витрачають на створення оригінального та надійного академічного контенту, оскільки читачі все частіше звертаються до оглядів, створених ШІ. Під час свого виступу на конференції видавців під час Лондонського книжкового ярмарку, Джон Кемпбелл, директор Oxford University Press пояснив, як запуск пошукових підсумків Google на основі штучного інтелекту призвів до 90-% падіння переходів на ряд академічних ресурсів. Він назвав це «подорожами без кліків»: половина усіх пошукових запитів Google, які мають посилання на платформу OUP, наразі відображаються з описом, згенерованим штучним інтелектом. У результаті інвестиції в такі платформи, як OUP, матимуть «жахливу віддачу від інвестицій». Разом із тим, випадковий, неточний, а іноді провокаційний характер цих описів від ШІ, призводить до того, що змістовні помилки стали поширеними, а перед видавцями постала нове амбітне завдання – більш наочно презентувати дослідження. Їм слід «очікувати, що спосіб, яким більшість людей отримують основні факти, - зміниться... Індустрії потрібно краще розповідати історію досліджень». Він ще раз підкреслив важливість Sensus Impact - продукту, запущеного OUP минулого року для інформування спонсорів про охоплення публікації, вплив на майбутні дослідження та вплив на суспільство, включаючи показники уваги до публікацій.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/jSXEj>

Фото: pixabay.com

ПОСИЛЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ



Міністерство економіки України 10 березня 2025 року запустило оновлену процедуру розміщення національного переліку вебсайтів, які порушують права інтелектуальної власності, на міжнародній платформі Всесвітньої організації інтелектуальної власності WIPO ALERT. Це глобальна захищена онлайн-платформа, створена ВОІВ для сприяння боротьбі з піратством, на ній розміщуються переліки вебсайтів, які містять контент, що порушує права інтелектуальної власності. WIPO ALERT сприяє охороні авторського права та суміжних прав в мережі інтернет, захисту ділової репутації власників брендів, зменшенню кількості веб-сайтів, що порушують права інтелектуальної власності, а також упорядкуванню ринку легальної реклами. Національний перелік вебсайтів, які викликають занепокоєння щодо дотримання прав інтелектуальної власності, також є доступним для ознайомлення на офіційному сайті Мінекономіки та буде постійно наповнюватися. Розгляд звернень власників авторського права та суміжних прав, а також ухвалення висновків щодо включення вебсайтів до національного переліку здійснюється відповідно до Порядку створення та ведення Національного переліку веб-сайтів, які порушують права інтелектуальної власності, затвердженим наказом Мінекономіки від 3.02.2024 № 2945, Українським національним офісом інтелектуальної власності та інновацій.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/4Nqri>, <https://ukrintei.ua/y/Do5sU>,
<https://www.wipo.int/ru/web/wipo-alert>

Фото: скріншот

УНІВЕРСИТЕТИ МАЮТЬ СТАТИ ІНКУБАТОРАМИ ЕТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА



На сайті Times Higher Education опублікована стаття Рахіма Сомані «Університети повинні перетворитися з центрів видачі дипломів - на соціальну опору». Наголошується, що заклади вищої освіти можуть бути точками зростання у студентів розуміння та навичок етичного лідерства, їх підготовки до включення до екосистем навчання упродовж життя та розвитку партнерських стосунків з громадою. Епоха університетів як установ, що просто видають дипломи, йде на спад. Тепер вони мають стати соціальними «стовпами», однак на тлі глобальних викликів (зміна клімату, технологічні катастрофи, економічна нерівність, геополітична напруженість), громадськість дедалі більше скептично ставиться до цінності вищої освіти. Звісно, є питання щодо актуальності, доступності та підзвітності університетів. Тож автор публікації задається питанням «що можуть

зробити ЗВО, щоб відновити суспільну довіру та як вони можуть продемонструвати свою цінність та етичне лідерство й переконатися, що їхній вплив поширюється за межі кампусу - на усе суспільство?». Розглядаються такі аспекти вищої освіти, як створення суспільного блага; навчання впродовж життя; підготовка студентів до прийняття відповідальних рішень; навчання діям, заснованим на принципах сталого розвитку та інтеграції громад; формування інклюзивного та доступного середовища. Щоб розвиватись у рамках нових викликів та відповідати ним, бути актуальними, надійними та впливовими, університети повинні обслуговувати не лише для студентів, зосереджених на здобутті освіти й отриманні відповідного ступеня, а й бути центрами навчання продовж усього життя, інкубаторами етичного лідерства, партнерами бізнесу та громад. І ті ЗВО, які вчасно зрозуміють цю необхідність, приймуть ідею такої трансформації та реалізують її на практиці - процвітатимуть.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/qdfkA>, <https://ukrintei.ua/y/wEeFu>

Фото: pixabay.com

QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS BY SUBJECT 2025



На офіційному сайті Quacquarelli Symonds оприлюднене чергове видання предметного рейтингу університетів світу QS World University Rankings by Subject 2025. У ньому представлено 55 окремих предметів, що входять до п'яти широких предметних галузей. Країни Східної Азії (Південна Корея, Китай і Гонконг) покращили свої минулорічні позиції, відбулось помітне зростання кількості високорейтингових установ у Західній Азії та на Близькому Сході. Україна представлена 11-ма освітніми інституціями у 16-ти дисциплінах (у 2024 році було 8 ЗВО у 14-ти дисциплінах). Найкращі показники мають Національний університет «Львівська політехніка» (у галузі «машинобудування»), Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» («машинобудування»), Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» («електротехніка та електронна інженерія», «хімічна інженерія», «механічне, авіаційне та виробниче машинобудування»).

Детальніше: www.topuniversities.com, <https://www.topuniversities.com/subject-rankings>, https://www.facebook.com/topuniversities?locale=en_GB

Фото: скріншот

ЯК ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ПЕРШОГО ВИКЛАДАЦЬКОГО ДОСВІДУ



На сайті Times Higher Education опублікована стаття фахівців Брістольського університету «Хочете викладати під час докторської? Ось що вам слід знати». У ній автори розглядають практичні питання початку педагогічної кар'єри, ефективного розподілу часу, способів залучення студентів до занять. Під час роботи над докторською дисертацією здобувачі освіти зустрічаються з великою кількістю можливостей, зокрема - викладання. Це не лише пропонує негайну фінансову винагороду, але й може мати позитивний довгостроковий вплив на академічну кар'єру. Спираючись на власний досвід, автори надають поради щодо того, як отримати максимум від викладацького досвіду. Вони пропонують розпочинати викладання з другого курсу, зважати на попередній досвід навчання й своїх кращих педагогів, щиро захоплюватись своїм предметом, витратити багато часу на попередню підготовку, а подолання труднощів розглядати як можливості для самовдосконалення і зростання. Адже викладання – це більше, ніж рядок у резюме, - це захоплива професійна подорож. Починати слід з семінарів з невеликими групами, щоб зміцнити впевненість у своїх силах. Потім перейти до лекцій, щоб покращити свою здатність залучати різноманітну аудиторію. Надалі можна взяти на себе керівництво кваліфікаційними роботами студентів. Кожне заняття це можливість стати упевненим та рефлексивним педагогом, озброїним безцінними навичками та стійкістю.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/kCVGd>

Фото: pixabay.com

4. Наукові заходи



SCISPACЕ – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КОМПАНЬЙОН У НАУКОВИХ ПРИГОДАХ



10 березня 2025 року відбувся вебінар «ІнтелектЛаб: максимізуйте свій дослідницький потенціал із SciSpace». Захід був покликаний поінформувати широку академічну громадськість - дослідників, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти (студентів, аспірантів), бібліотекарів про інструмент SciSpace ефективної роботи з науковою інформацією. Відбулося знайомство з потужним ШІ-інструментом роботи з

літературою SciSpace та його функціоналом; обговорення можливостей використання SciSpace для пошуку, аналізу та управління джерелами наукових досліджень; формування нових цифрових компетентностей у галузі ШІ - семантичний пошук наукової літератури (знаходити ключові публікації), використання ШІ-асистенту для відповідей на запитання (отримувати релевантні відповіді на наукові запити, автоматичне генерування оглядів літератури, візуалізація зав'язків між публікаціями та авторами) та ефективно організувати дослідницькі матеріали (інтеграція з інструментами цитування та посилань; колаборативні функції для командних досліджень). Організатори: Академія цифрового розвитку, Google for Education Certified Trainer.

Детальніше: <https://sites.google.com/view/scispaceintellab>,
<https://ukrintei.ua/y/jwbPt>, <https://ukrintei.ua/y/l7TAt>, <https://bit.ly/3EZwms1>,
<https://ukrintei.ua/y/mqctX>

Фото: АЦР

ВИКОРИСТАННЯ ШАБЛОНІВ LMS ДЛЯ ПІДТРИМКИ ВИКЛАДАЧІВ



13 березня 2025 року відбувся вебінар «Використання шаблонів LMS для підтримки викладачів і підвищення успішності студентів». Захід був покликаний поінформувати учасників про можливості та практичні кейси використання шаблонів в якості інструменту онлайн-підтримки викладачів, дизайнерів та студентів. Обговорювали результати дослідження щодо задіяння в освіті шаблонів; специфіку їх використання у різних сферах та для різноманітних завдань; конкретні практики та стандарти які можуть сприяти утриманню уваги та продуктивності роботи студентів, якості їх навчання, підвищенню задоволеності викладачів; можливості масштабування якісного онлайн-навчання; доступні для застосування готові варіанти шаблонів, які відповідають різним інституційним потребам. Організатор - Quality Matters.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/nlNfw>, <https://ukrintei.ua/y/ALUWj>

Фото: скріншот

ГРАНТОВІ МОЖЛИВОСТІ ПРОГРАМИ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА»



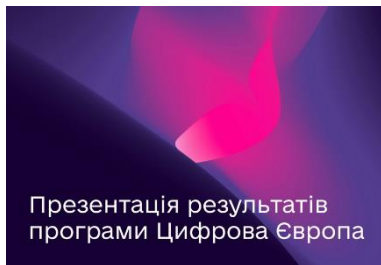
13 березня 2025 року у змішаному форматі відбувся інформаційний захід «Грантові можливості та інструменти підтримки в рамках Програми «Горизонт Європа»». Захід був покликаний надати представникам закладів вищої освіти, наукових установ, малого та середнього бізнесу, громадських організацій та всім зацікавленим особам актуальні відомості щодо участі у програмі. Обговорили наступні питання: загальна

інформація про флагманську програму Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа»; ключові документи Програми «Горизонт Європа» - від концепції до вимог щодо оформлення проєктної заявки та особливостей фінансування; актуальні конкурси в рамках програми; потенціал та можливості використання Funding & Tenders Portal. Організатори: «Офіс Горизонт Європа в Україні», Національний фонд досліджень України, Державний університет «Київський авіаційний інститут».

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/4N8Ip>

Фото: організатори

ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОГРАМИ ЄС «ЦИФРОВА ЄВРОПА»

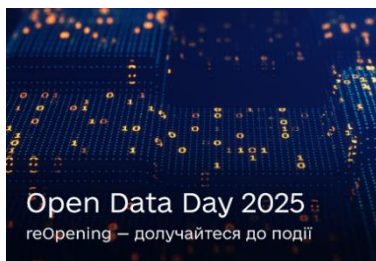


14 березня 2025 року відбувся презентація результатів програми Європейського Союзу «Цифрова Європа». Ця програма покликана допомогти українським установам, організаціям, приватним компаніям розвивати проєкти у сфері цифрових технологій, штучного інтелекту та хмарних послуг. Обговорили, які саме послуги пропонують Європейські цифрові інноваційні хаби; які існують можливості розвитку та фінансування бізнесу; види підтримки з боку Офісу з розвитку підприємництва та експорту - національного контактного пункту Програми; вивчення вітчизняного досвіду учасників мережі Європейських цифрових інноваційних хабів. Організатори: Міністерство цифрової трансформації України, Офіс з розвитку підприємництва та експорту, Національний проєкт «Дія.Бізнес», проєкт GIZ «Цифрова трансформація МСП в країнах Східного партнерства».

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/W85Gm>, <https://ukrintei.ua/y/GqbAk>

Фото: організатори

OPEN DATA DAY 2025

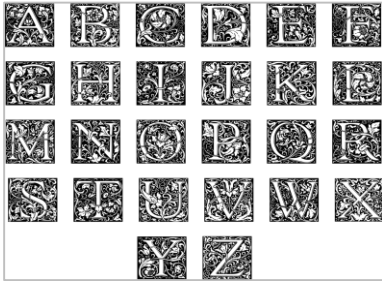


19 березня 2025 року відбудеться день відкритих даних / «Open Data Day 2025». Ця щорічна подія покликана стати площадкою для дискусій представників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, ключових міністерств, силового блоку, провідних громадських організацій щодо впливу відкритих даних на розвиток демократії та цифрового суспільства. Учасники заходу розглянуть наступні нагальні питання: як балансувати між прозорістю та безпекою під час воєнного стану та як створити єдиний механізм оприлюднення цінних наборів відкритих даних в умовах воєнного стану. Організатори: Міністерство цифрової трансформації України та Антикорупційна ініціатива ЄС (EUACI).

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/Sj6Ea>, <https://forms.gle/NQNR2LtmF5EWjeLf9>,
<https://ukrintei.ua/y/qvYyX>

Фото: Мінцифри

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТИЛЬ АРА



20 березня 2025 року відбудеться вебінар «Перше враження має значення: найкраща інформація про роботу зі стилем АРА». Захід покликаний поінформувати бібліотекарів, викладачів, студентів та усіх, хто користується АРА Style про можливості роботи з ефективним набором інструментів АРА Style та розкрити його особливості. Планується розглянути найкращі стратегії роботи зі стилем АРА та навчання його використанню, а також LibGuide та ШІ, відкриті посібники і ресурси щодо стилю АРА. Організатори: Choice, АРА Style.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/MQsxc>, <https://ukrintei.ua/y/9I8qi>

Фото: Choice

МІЖНАРОДНА ПРОГРАМА EDUPRO

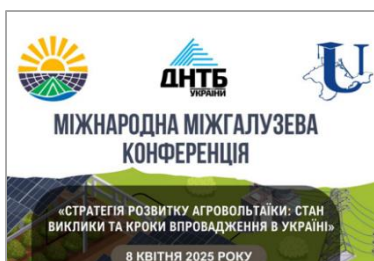


З 20 березня по 15 квітня 2025 року відбудеться серія онлайн-семінарів для ознайомлення освітян з Міжнародною програмою EDUPRO. Заходи допоможуть розвинути навички комунікації, лідерства, співпраці та сприятимуть професійному розвитку викладачів. Планується обговорити: сучасні освітні тенденції; доступ до міжнародної академічної спільноти; обмін досвідом із колегами з Європи та Латинської Америки. Заплановані наступні тематичні зустрічі: “Лідерські якості для освітян - як досягти успіху» (20 березня 2025 року); “Ніколи не буває комфортного середовища в освіті» (27 березня 2025 року); “Навігація в умовах невизначеності: як безперервний розвиток формує стійких та ефективних педагогів” (10 квітня 2025 року); “Штучний інтелект у 2025 році: життя за межами хайпу - виклики та реалії» (15 квітня 2025 року). Організатор – SoftServe.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/Jb3It>, <https://ukrintei.ua/y/yLux3>

Фото: організатори

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АГРОВОЛЬТАЇКИ



8 квітня 2025 року у змішаному форматі відбудеться міжнародна міжгалузева конференція «Стратегія розвитку агровольтаїки: стан, виклики та кроки впровадження в Україні» Захід покликаний стати площадкою для обговорення стратегічних проблем розвитку агровольтаїки в Україні - ініціативи, спрямованої на впровадження інновацій у сфері відновлюваної енергетики та аграрного виробництва. Під час конференції планується обговорити наступні питання: рослинництво та агротехнології; публічне управління; енергетика та інженерні технології; економіка, фінанси та менеджмент; право та нормативне регулювання; фундаментальні та гуманітарні. Організатори: Міністерство освіти і науки України, Асоціація агровольтаїки України, Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, Державна науково-технічна бібліотека України, Академія економічної освіти Молдови.

Детальніше: <https://dntb.gov.ua/news/agrovoltaiika>, <https://ukrintei.ua/y/ytXJm>, <https://ukrintei.ua/y/rJ1ql>

Фото: ДНТБ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОХІМІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ



5–6 травня 2025 року у змішаному форматі відбудеться конференція молодих науковців «Актуальні проблеми біохімії та біотехнології – 2025», присвячена 100-річчю Інституту біохімії ім.О.В. Палладіна НАН України. Захід стане площадкою для обговорення молодими дослідниками власних наукових здобутків та перспектив розвитку досліджень у галузі біохімії та біотехнології. Під час конференції планується розглянути наступні питання: біотехнологія; молекулярна і клітинна біологія; медична біохімія. Організатор - Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/U2COs>, <https://ukrintei.ua/y/9ybac>, <https://ukrintei.ua/y/Oi3sX>, <https://ukrintei.ua/y/zIc80>

Фото: організатор

ТИЖДЕНЬ ВІРТУАЛЬНИХ ОБМІНІВ



12–16 травня 2025 року відбудеться тиждень віртуальних обмінів у межах проєкту «Кліматичний університет CLUVEX», який реалізується в рамках Європейської програми Еразмус+. Захід покликаний стати площадкою для учасників з Фінляндії, Данії, України та Вірменії для ознайомлення з актуальними науковими дослідженнями щодо зміни клімату у контексті міждисциплінарного підходу. Передбачена спільна робота над практичним завданням «Кліматичний горизонт» у рамках широкої дискусії про кліматичні зміни та необхідні дії для протидії таким змінам. Організатор - CLUVEX.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/JHx6y>, <https://ukrintei.ua/y/8rlqU>,
<https://ukrintei.ua/y/hy1vA>

Фото: організатори

ХОЛОД В БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНІ – 2025



14–15 травня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться щорічна міжнародна конференція молодих вчених «Холод в біології та медицині – 2025». Захід покликаний стати площадкою для обговорення актуальних питань кріобіології, кріомедицини та біотехнології. Планується обговорити наступні питання: фундаментальна кріобіологія; низькотемпературне зберігання біологічних об'єктів і тривимірних структур; культивування клітин і тканин; нанобіотехнологія, клітина та тканинна інженерія; використання низьких температур у медицині; терапевтична гіпотермія та кріохірургія; експериментальна та клінічна трансплантологія, регенеративна медицина; новітні інструменти та технології в кріобіології; збереження біорізноманіття, інфраструктура біобанкінгу та передовий досвід. Організатори: Рада молодих вчених Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, Кафедра ЮНЕСКО з кріобіології.

Детальніше: <https://coldbiomed.cryo.org.ua/>, <https://ukrintei.ua/y/oEhnW>,
<https://ukrintei.ua/y/dVBIJ>

Фото: скріншот

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ, ТЕОРЕТИЧНОЇ ФІЗИКИ ТА МЕТОДИК НАВЧАННЯ



14-16 квітня 2025 року у онлайн-форматі відбудеться всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні проблеми експериментальної, теоретичної фізики та методики навчання фізики». Захід покликаний підтримати молодих учених у їхньому професійному зростанні та стати площадкою для обміну ідеями, апробації наукових результатів, розвитку навичок публічного презентації результатів досліджень. Планується обговорити наступні питання: квантова теорія поля; взаємодія іонів та електронів низьких енергій з речовиною; радіаційне матеріалознавство; фазовий контраст, біофізика та медицина; комп'ютерне моделювання фізичних процесів; прикладна механіка; методика навчання фізики; інноваційні підходи у викладанні фізики. Організатори: Інститут прикладної фізики НАН України, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Механіко-машинобудівний інститут КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Детальніше: <http://iap.sumy.org/spetf2025>, <https://ukrintei.ua/y/Cfi4Z>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проєкту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

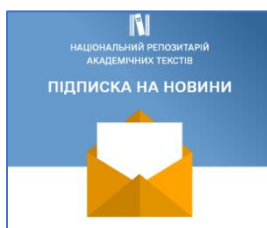


<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>



Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>